

वा० रा०

॥३८॥

काले सर्वस्मिन्पि॥प्रहृष्टमनुजां मुखविकासादिलिंगकहर्षवज्जनां मृगादीन्मदेनाकुलयति तां॥प्रहृष्टमनुजेकाले इतिपदद्वये समस्यतपाठे तादृक्काले वसंतप्राग्भवे तत्सन्निहिते कालेइत्यर्थः ॥ ८ ॥ बोधयामास शाखाचक्रमणेनेतिभावः ॥ ९ ॥ पक्षैरुत्पतद्भिरित्यन्वयः ॥ समाहताः वृक्षाइतिशेषः ॥ पुष्पवृष्टयः पुष्पवृष्टीः ॥ १० ॥ ११ ॥ सर्वाभिधावंतमिति संधिरार्थः ॥ वसंतइतिमेनिरेइति अन्यस्येह वनेऽशक्यप्रवेशत्वाद्वसंतइव वृक्षसंचारोचितंकपिरूपमास्थाय चरतीति मेनिरेइत्यर्थः एतेन द्रष्टृणां तस्मिन्वि

प्रहृष्टमनुजांकालेऽगपक्षिमदाकुलां ॥ मत्तवर्हिणसंघुष्टानानाद्विजगणायुतां ॥ ८ ॥ मार्गमाणोवरारोहांराजपुत्रीमनिदितां ॥ सुखप्रसुप्तान्विहगान्बोधयामासवानरः ॥ ९ ॥ उत्पतद्भिर्द्विजगणैःपक्षैर्वानैःसमाहताः ॥ अनेकवर्णाविविधामुमुचुःपुष्पवृष्टयः ॥ १० ॥ पुष्पावकीर्णःशुशुभेहनूमान्मारुतात्मजः ॥ अशोकवनिकामध्येयथापुष्पमयोगिरिः ॥ ११ ॥ दिशःसर्वाभिधावंतंवृक्षखंडगतंकपिं ॥ दृष्ट्वासर्वाणिभूतानिवसंतइतिमेनिरे ॥ १२ ॥ वृक्षेभ्यःपतितैःपुष्पैरवकीर्णापृथग्विधैः ॥ रराजवसुधातत्रप्रमदेवविभूषिता ॥ १३ ॥ तरस्विनातेतरवस्तरसाबहुकंपिताः ॥ कुसुमानिविचित्राणिससृजुःकपिनातदा ॥ १४ ॥ निर्धूतपत्रशिखराःशीर्णपुष्पफलद्रुमाः ॥ निक्षिप्तवस्त्राभरणाधूर्ताइवपराजिताः ॥ १५ ॥ हनूमतावेगवताकंपितास्तेनगोत्तमाः ॥ पुष्पपत्रफलान्याशुमुमुचुःफलशालिनः ॥ १६ ॥ विहंगसंगैर्हीनास्तेस्कंधमात्राश्रयाद्रुमाः ॥ बभूवुरगमाःसर्वमारुतेनविनिर्धुताः ॥ १७ ॥ विधूतकेशीयुवतिर्यथामृदितवर्णका ॥ निपीतशुभदंतोष्ठीनखैर्दंतैश्चविक्षता ॥ १८ ॥

मति निवृत्तिरीश्वरानुग्रहादिति सूचितं ॥ १२ ॥ १३ ॥ बहुप्रकारं कंपिताः ॥ १४ ॥ निर्धूतपत्राणि शिखराण्यपाणिच येषां ते ॥ धूर्ताअक्षधूर्ताः ॥ १५ ॥ १६ ॥ स्कंधमात्रस्याश्रयाः नतु पुष्पादीनां ॥ अतएवागमाः असेव्याः मारुतेन तत्पुत्रेण हनूमता विनिर्धुताइतिद्रस्व आर्षइतिकतकस्तद्व्या द्रस्वस्यापिधुजःसत्वात् ॥ १७ ॥ वर्णकोविलेपनं निपीतः शुभंदतयुक्तः ओष्ठोयस्याःसा ॥ १८ ॥

सू० कां०

॥३८॥